

ที่ นร ๑๒๐๖/๗๑

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

๙/ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อหารือเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของรองปลัด ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจในการปฏิบัติราชการ
เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สร ๐๒๐๑.๐๔๒.๒/๓๒๕๔๗

ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๗

๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๖/๖ ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มีหนังสือหรือเกี่ยวกับผู้มีอำนาจในการอนุมัติเดินทางไปราชการทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติราชการของรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ รวม ๔ ประเด็น และตามหนังสือที่อ้างถึง ๒. สำนักงาน ก.พ.ร.ได้มีหนังสือเชิญผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อเข้าร่วมประชุมชี้แจงในประเด็นเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดิน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอเรียนว่าได้นำข้อหารือดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณา ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘ ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินได้พิจารณาแล้วเห็นควรแยกประเด็นการพิจารณาเป็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ อำนาจในการอนุมัติเดินทางไปราชการทั้งในประเทศและต่างประเทศของรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจเป็นอำนาจของผู้ใดและใช้กฎหมายหรือระเบียบใดเป็นฐานอำนาจในการพิจารณาอนุมัตินั้น คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นควรตอบข้อหารือดังกล่าวเฉพาะประเด็นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ร. คือ ผู้ดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อผู้ดำรงตำแหน่งใด โดยที่ข้อ ๒๒ ของกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า “ให้กลุ่มภารกิจของส่วนราชการตามหมวด ๑ ปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี เว้นแต่กลุ่มภารกิจของกระทรวงการต่างประเทศ ให้ปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวงแต่ให้รายงานโดยตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอีกทางหนึ่งด้วย” ซึ่งจากกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว กลุ่มภารกิจของทุกส่วนราชการยกเว้นกลุ่มภารกิจของกระทรวงการต่างประเทศจะต้องปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดทำให้หัวหน้ากลุ่มภารกิจซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการของกลุ่มภารกิจนั้นต้องปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดด้วย เมื่อกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่ากระทรวงสาธารณสุขได้แบ่งกลุ่มภารกิจเป็น ๓ กลุ่มภารกิจ ได้แก่ ๑) กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์ ๒) กลุ่มภารกิจ

ด้านพัฒนาการสาธารณสุข และ ๓) กลุ่มภารกิจด้านสนับสนุนงานบริการสุขภาพ ตามข้อ ๒๐ ของกฎกระทรวงว่าด้วยการแบ่งกลุ่มภารกิจ พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยมีรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ดังนั้น กลุ่มภารกิจทุกกลุ่มภารกิจของกระทรวงสาธารณสุขจึงต้องปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและรองปลัดกระทรวงในฐานะหัวหน้ากลุ่มภารกิจแต่ละกลุ่มภารกิจย่อมต้องปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขด้วย สำหรับประเด็นที่หารือว่าผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจในการอนุมัติเดินทางไปราชการทั้งในประเทศและต่างประเทศของรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ นั้น โดยที่ ข้อ ๑๐ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า “ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ การตีความและวินิจฉัยปัญหาตามวรรคหนึ่ง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะขอความเห็นจากคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้” ซึ่งจะเห็นได้ว่าระเบียบฉบับดังกล่าวได้กำหนดให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีอำนาจในการตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบฉบับดังกล่าว ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงควรหารือในประเด็นดังกล่าวต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้รักษาการตามระเบียบต่อไป

ประเด็นที่ ๒ หากอำนาจอนุมัติตามประเด็นที่ ๑ เป็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยรองปลัดกระทรวงซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจได้ยื่นเสนอขออนุมัติเดินทางไปราชการต่างประเทศต่อรัฐมนตรีโดยรัฐมนตรียังไม่ได้อนุมัติตามที่เสนอ ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่ามีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้รองปลัดกระทรวงพ้นจากตำแหน่งและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวงสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข การพิจารณาอนุมัติจะเป็นอำนาจของผู้ใด ซึ่งในวันยื่นเรื่องขออนุมัติยังคงดำรงตำแหน่งรองปลัดซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจและปัจจุบันพ้นจากตำแหน่งเดิมและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจราชการกระทรวง จะพิจารณาจากวันยื่นขออนุมัติหรือจากวันที่ผู้มีอำนาจในการอนุมัติในปัจจุบันเป็นผู้พิจารณานั้น คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ข้อหารือประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องที่หารือเกี่ยวกับผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติเดินทางไปราชการทั้งในประเทศและต่างประเทศตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการอนุมัติให้เดินทางไปราชการและการจัดประชุมของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น จึงเห็นควรตอบข้อหารือประเด็นดังกล่าวเช่นเดียวกับประเด็นที่ ๑ ว่า สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงควรหารือในประเด็นดังกล่าวต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการตีความและวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบต่อไป

ประเด็นที่ ๓ และประเด็นที่ ๔ กรณีที่ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานคณะกรรมการตามกฎหมายต่างๆ เช่น คณะกรรมการอาหาร ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ คณะกรรมการยา ตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้น และกรณีเป็นนายกสภาวิชาชีพต่างๆ ตามกฎหมาย เช่น สภาการสาธารณสุข สภาการแพทย์แผนไทย เป็นต้น รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจได้ปฏิบัติราชการในส่วนราชการหรือสภาวิชาชีพที่อยู่ในกลุ่มภารกิจที่รับผิดชอบนั้น สามารถที่จะลงนามในฐานะประธานคณะกรรมการนั้นๆ หรือออกข้อบังคับ ประกาศ และอื่นๆ ที่เป็น การดำเนินการของสภาวิชาชีพในฐานะนายกสภาวิชาชีพ แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้หรือไม่ อย่างไร หากไม่สามารถกระทำได้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขสามารถมอบอำนาจให้รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็น

หัวหน้ากลุ่มภารกิจดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณา พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ มาตรา ๒๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดว่า “ในกรณีที่กระทรวงใดมีการจัดกลุ่มภารกิจ จะให้มีรองปลัดกระทรวงเพิ่มขึ้นเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจก็ได้ และให้อำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวงที่เกี่ยวกับราชการของส่วนราชการในกลุ่มภารกิจเป็น อำนาจหน้าที่ของหัวหน้ากลุ่มภารกิจนั้น ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎกระทรวงกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น” และโดยที่ข้อ ๒๘ วรรคสาม ของกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ พ.ศ.๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดว่า “ในกรณีที่รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง และหัวหน้ากลุ่มภารกิจเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่ง ประสิทธิภาพ และความเป็นเอกภาพในการบริหารราชการ จะตกลงร่วมกันให้อำนาจหน้าที่บางประการของ ปลัดกระทรวงที่โอนไปเป็นของหัวหน้ากลุ่มภารกิจตาม มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวงต่อไปก็ได้ โดยให้ทำเป็นหนังสือข้อตกลงร่วมกัน ใน กรณีเช่นนั้นให้อำนาจหน้าที่ดังกล่าวยังคงเป็นของปลัดกระทรวงต่อไป” ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในกรณีที่กระทรวงใดมีการจัดกลุ่มภารกิจจะให้มีรองปลัดกระทรวงเพิ่มขึ้นเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจก็ได้ และ โดยผลของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว อำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวงที่มีได้มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็น การเฉพาะและเป็นอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับราชการของส่วนราชการในกลุ่มภารกิจใดจึงย่อมโอนไปเป็นอำนาจ หน้าที่ของหัวหน้ากลุ่มภารกิจนั้น โดยมีต้องดำเนินการมอบอำนาจแต่อย่างใด เว้นแต่จะมีกฎกระทรวง กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น แต่หากปลัดกระทรวงต้องการที่จะให้อำนาจที่โอนไปเป็นของหัวหน้ากลุ่มภารกิจตาม มาตรา ๒๑ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไข เพิ่มเติม ยังคงเป็นอำนาจของปลัดกระทรวงอยู่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ปลัดกระทรวงและหัวหน้า กลุ่มภารกิจนั้นก็จะต้องตกลงกันโดยทำเป็นหนังสือข้อตกลงร่วมกันให้อำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวง ที่เกี่ยวกับราชการของส่วนราชการในกลุ่มภารกิจนั้นในเรื่องใดยังคงเป็นอำนาจของปลัดกระทรวงตามข้อ ๒๘ วรรคสาม ของกฎกระทรวงว่าด้วยกลุ่มภารกิจ พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อกรณีนี้ปรากฏ ข้อเท็จจริงว่า กระทรวงสาธารณสุขได้มีการจัดกลุ่มภารกิจเป็น ๓ กลุ่มภารกิจ คือ ๑) กลุ่มภารกิจ ด้านพัฒนาการแพทย์ ๒) กลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข และ ๓) กลุ่มภารกิจ ด้านสนับสนุนงานบริการสุขภาพ และได้มีการแต่งตั้งรองปลัดกระทรวงสาธารณสุขไปเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจ ดูแลและรับผิดชอบการปฏิบัติราชการในแต่ละกลุ่มภารกิจ ประกอบกับกฎหมายตามที่กระทรวงสาธารณสุข หารือมาในครั้งนี้ เช่น พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติยา พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้น เป็นกฎหมายที่กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงเป็นประธานคณะกรรมการคณะต่างๆ หรือเป็นนายกสภาวิชาชีพต่างๆ ตามกฎหมาย โดยมีได้มีการกำหนดไว้ชัดเจนว่าเป็นอำนาจเฉพาะของ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขแต่อย่างใด ประกอบกับกระทรวงสาธารณสุขก็มิได้มีการจัดทำหนังสือข้อตกลง ร่วมกันระหว่างรัฐมนตรี ปลัดกระทรวง และหัวหน้ากลุ่มภารกิจที่จะให้อำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวง สาธารณสุขที่เกี่ยวกับราชการของส่วนราชการในกลุ่มภารกิจในเรื่องใดโดยเฉพาะยังคงเป็นอำนาจหน้าที่ของ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดังนั้น อำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวงสาธารณสุขที่เป็นประธานคณะกรรมการ ตามกฎหมายต่างๆ หรือเป็นนายกสภาวิชาชีพต่างๆ ตามกฎหมาย หากเกี่ยวกับราชการของส่วนราชการใด ในกลุ่มภารกิจอำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวงสาธารณสุขในเรื่องนั้นย่อมตกเป็นอำนาจหน้าที่ของ

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นหัวหน้ากลุ่มภารกิจที่เกี่ยวข้องกับราชการนั้นโดยมีต้องดำเนินการมอบอำนาจแต่อย่างใด รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขหัวหน้ากลุ่มภารกิจจึงสามารถเป็นประธานคณะกรรมการตามกฎหมายต่างๆ และสามารถลงนามในฐานะประธานคณะกรรมการนั้น หรือเป็นนายกสภาวิชาชีพต่างๆ ตามกฎหมาย และสามารถลงนามในข้อบังคับ ประกาศ และอื่นๆ ที่เป็นการดำเนินการของสภาวิชาชีพในฐานะนายกสภาวิชาชีพแทนปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์ออง ตริกิจวัฒนากุล)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

กองกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๙๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐